

Več heimwehrovcev so vojaki pretepli. Civilno prebivalstvo je bilo na strani vojakov. Red so napravili šele orožniki in so se vrnili vojaki in heimwehrovci v svoje vojašnice. Graški dogodki sicer niso bili krvavi, vendar so dokazali, da se vlada ne more zanesti na vojaštvo, ki je prežeto s hitlerizmom.

Slika novega bolgarskega parlamenta. Novi bolgarski parlament, ki bode prišel na mesto razpuščenega sobranja, bo šteje 210 poslancev. Od teh jih bo 44 izvoljenih, 80 pa jih imenuje vlada. K temu jih pride še 60 iz vrst strokovnjakov in zastopnikov raznih strokovnih organizacij, gospodarskih zborov itd., 20 pa iz vrst bivših politikov,

6 pa bo zastopnikov vseučilišč in drugih, važnejših ustanov.

Poljska vlada izpopolnjena. Zadnjič smo poročali, da je bil ustreljen od roke atentatorja poljski notrajni minister Pieracki. Predsednik republike Moscicki je podpisal na predlog ministrskega predsednika Kozlowskega odlok o imenovanju dosedanega varšavskega župana Koscialkowskega za notrajnega ministra in poslanca vladnega bloka Poniatowskega za kmetijskega ministra. Obenem so bili ministri namestniki v notrajnem ministrstvu Dolanowski in v ministrstvu za kmetijstvo in agrarno reformo Kowacki in Kasinski upokojeni.

V zadnjem trenutku zadušen prevrat v Nemčiji.

Ozadje upora.

V Nemčiji imajo zelo strogo časopisno cenzuro, a kljub tej je le prodiralo v javnost prepričanje, da v Hitlerjevi Nemčiji ni vse tako rožnato, kakor so to razglašali ter zatrjevali narodni socijalisti. Proti Hitlerjevemu načinu vladanja je prekipevalo že dalje časa nezadovoljstvo v vrstah njegovih napadalnih čet, katerim je načeloval kapitan Röhm. Hitlerju so napadalni oddelki, za katere so se trošile ogromne svote državnega denarja, zrasli preko glave in radi tega jih je poslal za 1 mesec na dopust, prepovedal nošenje uniform in zborovanja. Vlada je nameravala že radi inozemstva ukiniti napadalne oddelke ali takozvano rjavo fronto (ker so nosili rjave srajce) in radi tega ozadja so pripravili napadalni oddelki pod vodstvom kapitana Röhma in bivšega državnega kanclerja generala Schleicherja revolucijo, ki bi naj bila izbruhnila te dni.

Nenadno razkrinkanje upornikov ter kazni.

Vlada je nenadoma zvedela za prevratne nakane. Dne 30. junija se je odpeljal Hitler v spremstvu vojnega ministra generala Blomberga v letalu v Monakovo, kjer je bil glavni stan upornikov. Hitler je lastnoročno odredil aretacijo Röhma. Policija je hotela zapreti generala Schleicherja, ki se je uprl pozivu na predajo z orožjem in je bil od policistov ustreljen on in njegova žena. Po aretaciji Röhma je postavil Hitler novega poveljnika napadalnim četam v osebi kapitana Lutze, ki naj z vso strogostjo zapre ter izloči vse puntarje iz vrst Hitlerjeve uniformirane garde. Zaprli so blizu 2 tisoč Hitlerjevskih voditeljev, nekateri so izvršili samomor. Vsak, ki se je zoperstavil aretaciji, je bil ustreljen. Zaprtemu Röhmju so dali v zaporno celico samokres, da bi se sam ustrelil. Ker tega ni storil, je bil od prekisoda obsojen na smrt in takoj ustreljen. Nemci sami priznavajo, da je bilo ustreljenih 7 voditeljev napadalnih oddelkov in med temi tudi divizijski general Schneidhofer v Monakovem. Pri aretaciji je bil ustreljen bivši ministrski svetnik Klausner, vodja Kat. akcije. V Berlinu je bilo izključenih iz napadalnih oddelkov 200.000 hitlerjevcev.

Vse napadalne čete so bile poslane na dopust.

Prekisod je s polno paro na delu in bodo imena na smrt obsojenih ter tudi ustreljenih ali obglavljenih objavljena.

Rešilno za Hitlerja se je izkazala vojska. Postavila se je odločno na njegovo stran in je zasedla vse važne postojanke v Berlinu.

Še nekaj iz ozadja upora.

Nemški podkancler Papen že dolgo ni bil več zadovoljen s Hitlerjevo politiko in si je dal že večkrat v javnih govorih duška nezadovolju. Po odkritju nameravanega prevrata so napravili pri Papenu hišno preiskavo, so ga zaprli za pol ure, zaslišali ter zopet izpustili. Papen gotovo ne bo več podkancler in bo najbrž zasedel njegovo mesto Hitlerjev najožji pomagač, pruski ministrski predsednik Göring. Papenov sotrudnik in vladni svetnik Bose ter Papenov adjutant ali pobočnik Čirič sta izvršila samomor.

Pri vsej zmedbi, ki je zajela Nemčijo, je še smrtno opasno obolel predsednik republike Hindenburg, o katerem so trdili, da ni soglašal s Hitlerjem.

Židje, katere je Hitler izgnal, so organizirali v inozemstvu napram nemški veleindustriji bojkot in ni mogla nabavljati iz inozemstva potrebnih sirovin. Največja nemška podjetja so izjavljala, da bodo odpustila na desetisoče delavcev, če vlada ne bo izposlovala nakupa sirovin.

V Nemčiji je neznosna draginja, — vlada je izmetavala milijone za vzdrževanje uniformiranih ter oboroženih številnih organizacij, zlata podlaga marke je skopnela . . .

Hitler je nameraval v zadnjem času občuvati državne blagajne pred izpraznjenjem do dna, se je hotel znebiti napadalnih oddelkov, kar je rodilo baš v zadnjem trenutku preprečeno revolucijo.

Potlačeni puč je dokazal, da Hitler ne uživa pravega zaupanja niti v lastnih vrstah, kaj šele, da bi bil resničen gospodar Nemčije.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—
polletno Din 16.—
četrtletno Din 9.—

Sveta dežela se izrablja od kapitalizma. Palestina je vsem kristjanom sveta dežela, kjer se duša človekova rada poglobi in nekako potopi v preiščevanje svetopisemskih dogodkov, osobito onih iz življenja Gospodovega. Moderni kapitalizem v svoji brezčutni pohlepnosti vedno bolj izrablja kraje sv. dežele kot predmet izkoriščevanja in bogatenja. Mrtvo morje že davno ni več mrtvo, ker delavci v službi kapitala in industrije črpajo iz njega sol in razne minerale. Sedaj je prišlo na vrsto Genezareško jezero v Galileji, ki je posvečeno z dragocenimi spomini na Zveličarja sveta. Neka židovska industrijska družba je dobila pravico, da ga bo industrijsko izkoriščala. Katoliške redovniške družbe so v njegovi okolici izsušile močvirje, mlake itd., da so napravile konec malariji, ki je v teh krajih bila razširjena. Sedaj se je malarija zopet pojavila. Nove električne turbine zahtevajo po leti, da se površina jezera zniža za 4—5 metrov. Vsled tega se voda spravi v nabiralnike, nastale so mlake, pojavilo se je močvirje in z njim se je zopet pojavila malarija, ki je počela kositi beduine. Za to pa se kapitalizem in industrializem ne brigata. Neki ameriški list, ki o tem poroča, stavi javno vprašanje: »Ali pričoč tega ne bo nikdo protestiral zoper početje denarja-lačnega kapitalizma?« Na to vprašanje je treba — žal — odgovoriti: Ne. Ali je svet protestiral zoper načrtno okuženje Kitajske z opijem? Ali je svet protestiral zoper okrutno preganjanje in klanje krščanskih Armencev? Ali je svet protestiral zoper strahove, ki so se dogajali ter se še vedno godijo v Mehiki in boljševiški Rusiji? Tako tudi ne bo protestiral zoper pokvaro svetih krajev, posebej genezareškega jezera in zoper okuženje ubogih arabskih beduinov okoli tega jezera.

General o spoznavanju vere. Na Filipinskem otočju v Tihem morju je vrhovni guverner general Frank Murphy. Na svojem nadzornem potovanju je došel v glavno mesto Manilo. Prva je njegova pot bila v prestolno cerkev, kjer je pokleknil pred oltar z Najsvetejšim ter precej časa zbrano molil. Med tem se je zunaj cerkve zbralo veliko število vernih kristjanov, duhovnikov, bogoslovcev in krščanskih dijakov. Na prijazne pozdravne besede je general odgovoril naslednje: »Dozdevati bi se moglo nekoliko drzno, da bi govoril duhovnikom. Vaša prijaznost pa mi daje pogum, da Vam spregovorim nekoliko

Za dekleta:

Knjiga »Slovensko deklet«, ki je kažipot našim mladenkam, je šla že v tisočih izvodih v roke slovenskih deklet. Sprejeli pa smo večjo količino knjig v razprodajo in sicer za polovično ceno, dokler traja zaloga: namesto 12 Din stane le 6 Din in se naroča pri

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

besed. Jaz sem vedno bil ter sem ponosen na svojo katoliško vero. Nikdar se ne smemo sramovati, to vero kazati pred svetom. Kvišku moramo držati svoje glave, svojo vero moramo spošnavati s ponosom. Izpovedanje naše vere ne sme biti tako — tako, zgolj zunanje in nejak, marveč mora prihajati iz srca. Če bo naša vera takšna, jo bodo tudi drugoverci spoštovali. Vrl general, vrl katoličan! Lep zgled mnogoterm slabičem in puhloglavcem, ki živijo med nami.

Katoliški duhovnik v časti pri poganih. Med kristjani, tudi med katoličani, se nahajajo ljudje, ki duhovniku ne dajo časti, ki mu gre, mnogo je tudi takih, ki imajo za duhovnika samo prezir, zasmeh in psovko. Japonska je po ogromni večini poganska država. Vendar je osrednja radio-postaja v Tokiu (glavnem mestu Japonske) prosila, da se ji dovoli in omogoči prenos katoliške božje službe. Na velikonočno nedeljo se je katoliška božja služba — pridiga in slovesna sv. maša — po radiu prenesla po vsej državi. V Evropi pa framasoni, liberalci in socialisti nasprotujejo vsakemu verskemu predavanju v radiu. V mestu Tientsinu na Kitajskem je bila posebna verska prireditve: verski teden. Katoliški religiji

je bil za predavanja priznan celi dan. Predavanja je imel bivši profesor v Rimu, Vu-Pin, po rodu Kitajec. Poslušalo ga je 1000 oseb. V Nankingu, glavnem mestu kitajske republike, so papeževoga delegata monsignorja Zanina sprejeli s častmi, ki se izkazujejo redkokateremu zastopniku kakšne velesile. V mestu Hue — v Vzhodni Indiji — je bil prvi škof — anamitski domačin — Ivan Tong od cesarja Bao-Dai sprejet jako svečanostno. Ko je škof govoril pozdravne besede, je cesar stal in z njim ministri in dostojanstveniki. Šele ko je škof končal, je cesar sedel ter odkazal škofu sedež na svoji desnici. Tako pogani spoštujejo katoliškega duhovnika. Imajo v mnogočem boljše manire ko kultivirani kristjani.

Veren letalec. Portugiški letalec Karl Bleck je s svojim letalom zletel iz Lisbone (glavnega mesta Portugijske) v mesto Goa v Prednji Indiji. To je jako dolga pot, ki jo je srečno preletel. Ko se je izkrcal, je šel v cerkev, kjer se je zapel Te Deum. Slavni letalec je izjavil: »Ko sem po tolikih atmosferičnih nevarnostih zagledal mesto Panjin, sem vzradoščen vzkliknil, sklenil roke in jih dvignil k nebesom, da se otroško iskreno zahvalim Bogu, ki me je živega in zdravega pripeljal semkaj.«

Svetnica kmetske grude sv. Bernardka.

Lepa knjiga, 32 slik na posebnem umetniškem papirju. Cena knjigi 24 Din broširana, in 34 Din vezana. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ni Anton Krajc, sin posestnika iz Grahovega pri Cerknici. Krajc se je podal kopat v Savo, kjer je utonl. Tovariši so zapazili, da Krajca ni, ko so se odpravljali na povrat v Ljubljano.

Smrtna nesreča otroka. V Levcu pri Celju so se igrali otroci krog truge za gramoz. Truga se je prevrnila, padla štiriletni hčerkici dninarja Verbič Pavlici na glavo in ji je zdrobila lobanjo. Otrok je izdahnil po prepeljavi v bolnico.

Domačija pogorela. Pod vasjo Sv. Katarina pri Hrastniku je skromen dom bivšega rudarja Karla Hiter. V hiši je bival gospodar, njegova 81letna mati in 4letni Lukec. Dne 26. junija se je podal Hiter kositi k sestri v Trbovlje, doma pa je izbruhnil predpoldne ogenj v parni blizu dimnika. Pod slamnato streho je bilo stanovanje s kuhinjo, pod parno hlev. S poslopjem vred je zgorela vsa obleka, 3200 Din gotovine, komaj se rešili starko z otrokom ter živino iz hleva. Gašenje je bilo težavno radi pomanjkanja vode. Škoda je precejšnja zavarovalnina malenkostna.

Domačija upepeljena. V občini Sv. Ana pri Trziču je upepelil podtaknjen ogenj domačijo Ivana Godna, po dom Komarja. Radi pomanjkanja vode je bilo gašenje otežkočeno in je pogorelo vse do tal.

Dva požara na Dolenjskem. Na Petrovo je pogorelo v vasi Mitrovica pri Krškem gospodarsko poslopje Janezu Klemenčiču. Zgorelo je tudi poljsko orodje in letošnji pridelki. Z delno zavarovalnino krita škoda znaša 50.000 Din. — V Cikavi pri Šmarju na Dol. je upepelil ogenj Antonu Završeku kozolec, hlev ter pod. Gasilci so oteli hišo.

Požar je upepelil v Begunjah dne 29. junija 6 poslopij, 55 voz sena ter mnogo poljskega orodja. Škoda je velika in le deloma krita z zavarovalnino.

Nesreča. V Zagorju ob Savi je peljal posestniški sin Alojzij Snój z dvema konjema s kamenjem naložen voz. Voz je padel s konjema vred preko 2 m visokega nasipa v potok. En konj se je ubil, drugemu se ni zgodilo nič in tudi voznik je ostal pri življenju.

Razne novice.

Slovesna posvetitev prve župnijske cerkve na čast sv. Cirilu in Metodu. Na pokopališču pri Sv. Krištofu v Ljubljani so povečali staro cerkev z večjim prizidkom in so jo izročili varstvu nad tem hramom božjim slovenskim apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Posvetitvene obrede je izvršil z vsem slovesnostmi in ob navzočnosti ljuds-

Romanje na Brezje in Bled.

V nedeljo dne 29. julija se odpeljemo zopet na Brezje k Mariji Pomagaj! Prihodnjo nedeljo boste izvedeli potom preč. župnih uradov vse potrebno. Vožila bosta dva vlaka. Eden iz Maribora za vse postaje od Maribora do St. Jurija in za vse, ki se po stranskih progah pripeljejo na te postaje. Drugi vlak bo vozil iz Celja in bo stal na postajah do Trbovelj. Vožnja stane za 1. vlak tja in nazaj skupno za legitimacije, zavarovanje in vožnjo na vseh postajah enako in sicer 78 Din. Pri dru-

gem vlaku, ki vozi iz Celja, pa 59 Din. Voznino je plačati s prijavo. Ako bi si kdo potem premislil, lahko legitimacije odda drugemu. V pondeljek bomo nato na Brezju in bomo imeli dovolj časa za izlet na Bled, zvečer bo običajna velika procesija in v torek zjutraj se vračamo, da bomo proti večeru že vsi doma. Ker se prijave sprejemajo le do torka dne 17. julija, se prijavitelj pravočasno pri domačem župnem uradu, ali pa direktno pri pripravljalnem odboru v Mariboru, Koroška cesta 5.

na Petrovo popoldne. Rajnemu svetila večna luč, sinovom naše sožalje!

Nesreče.

Zlobna roka je zažgala pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah dne 22. junija ob enih ponoči gospodarsko poslopje posestnika Ribiča na Ročici. Čast in priznanje domači gasilski četi, ki je bila hitro na kraju nesreče ter reševala. Škoda znaša okrog 35.000 Din. Orožniki zasledujejo požigalca.

Maturant utonil. Dne 27. junija so napravili maturanti ljubljanske trgovske akademije maturo. Po končanem izpitu so se podali na skupen izlet v Medno. Med izletniki je bil tudi 20let-

Advokat

dr. Fran Irgolič

v Mariboru

ima sedaj svojo pisarno 666

v Cvetlični ulici 13 I.

NOVICE

Osebne vesti.

Jubileji vurberškega g. župnika. G. duhovni svetnik Alojzij Kokelj, župnik v Vurbergu, je slavil v nedeljo dne 1. julija 30letnico, odkar župnikuje po-žrtvovalno ter vsestransko delavno v vurberški župniji. Jubilar je star 66 let, je krepek ter čil in je obhajal lani 40letnico mašništva in sedaj 30letnico pastirovanja na eni župniji in 5letnico, odkar je bil menovan za duhovnega svetnika. Blagemu ter obče priljubljenemu g. svetniku kliče naš »Slovenski gospodar«, kojega dolgoletni sotrudnik je jubilar: Bog Vas ohrani, dobri gospod, do zlatih jubilejev!

Umril je v Mariboru dobro znani g. Mihael Gnus, vpokojeni kontrolni strojevodja v starosti 71 let. Rajni je bil doma iz Buč pri Kozjem in se je z lastno pridnostjo povzpél do lepe ter zelo ugledne službe. Obče priljubljenost pokojnika je pokazal mnogoštevilno obiskani pogreb, ki se je vršil na Pobrežju